

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗАГАЛЬНА ФІТОПАТОЛОГІЯ

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Горяїнова Вікторія Вікторівна

Вища освіта – спеціальність «Захист рослин»
Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук – 06.01.11 «Фітопатологія»
Вчене звання - доцент кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова
Досвід роботи –7 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0661322528	електронна пошта	viktoriya.goryainova.2012@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	--	-----------------------	-------------

До викладання дисципліни долучені: старший викладач, Батова Олена Миколаївна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів професійних знань та умінь щодо патологічного процесу рослин, етіології хвороб, ролі біотичних і абіотичних факторів у їх появі та розвитку, у з'ясуванні чинників, які стримують поширення патогенів і спричинюваних ними захворювань.
Формат	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, робота в групах, польова практика,
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • визначати типи хвороб рослин (ЗК1, ЗК3, ЗК5, ФК3, ПРН4, ПРН6, ПРН8) / робота в групах • встановлювати збудників хвороб та їх належність до таксономічних груп (ЗК1, ЗК5, ФК3, ПРН6, ПРН8) / робота в групах • обґрунтовувати заходи, що запобігають появі епіфітотій та обмежують розвиток спричинених ними хвороб (ЗК1, ЗК5, ФК3, ФК4, ПРН4, ПРН6, ПРН8) / робота в групах
Обсяг і форми контролю	10 кредитів ECTS (300 годин): 44 години лекцій, 44 годин лабораторних; модульний контроль (2 модулі) 192 години самостійної роботи; 20 годин навчальної практики; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність до використання інформаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ФК3. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей для дослідження різних рівнів організації живих організмів, біологічних явищ і процесів.</p> <p>ФК4. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів, прийомів і засобів у польових і лабораторних умовах і звітувати про результати.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, письмового відображення та презентації результатів своїх досліджень українською мовою.</p> <p>ПРН4. Розуміти основні терміни, концепції, принципи, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.</p> <p>ПРН6. Демонструвати знання систематики, методів виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокариот і еукариот.</p> <p>ПРН8. Демонструвати знання будови живих організмів, їх фундаментальних біологічних процесів.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ФІТОПАТОЛОГІЯ, ЯК НАУКА. ПОНЯТТЯ ПРО ХВОРОБИ РОСЛИН. ЗБУДНИКИ ХВОРОБ РОСЛИН

Лекція 1.	Історія розвитку фітопатології, як науки.	Лабораторне заняття 1	Визначення морфологічних властивостей певного організму.	Самостійна робота	На основі аналітичного огляду джерел літератури аргументовано викласти своє бачення з питань будови клітини гриба, будови вегетативного тіла гриба, видозміни міцелію. Ферменти, їх роль у процесах життєдіяльності організмів. Токсини грибів, їх вплив на організм людини, тварин, рослин. Антибіотики, їх токсичні властивості по відношенню до різних мікроорганізмів.
Лекція 2.	Патологічний процес і його мінливості.	ЛЗ 2	Дослідження розвитку патологічних змін у рослин.		
Лекція 3.	Класифікація хвороб рослин.	ЛЗ 3, ЛЗ 4	Візуальне дослідження ознак хвороб за їх симптомами. Аналіз симптомів хвороб та типів їх прояву.		
Лекція 4.	Типи хвороб рослин.				
Лекція 5.	Неінфекційні хвороби рослин.	ЛЗ 5, ЛЗ 6	Дослідження основ систематики грибів та принципів поділу їх на таксономічні групи.		
Лекція 6.	Морфолого-біологічні та патогенні властивості нижчих грибів, їх систематика				
Лекція 7.	Бактерії та актиноміцети.				
Лекція 8.	Мікоплазми та рикетсії.				
Лекція 9.	Віруси та віроїди.	ЛЗ 9, ЛЗ 10	Визначення симптомів прояву вірусних хвороб, квіткових паразитів.		
Лекція 10.	Квіткові паразити рослин.				

Модуль 2. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ТА ПОШИРЕНОСТІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ РОСЛИН. ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ РОСЛИН. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЗАХИСНИХ ЗАХОДІВ

Лекція 11.	Морфолого-біологічні та патогенні властивості вищих грибів, їх систематика.	ЛЗ 11, ЛЗ 12	Визначення ознак міцелію, за якими гриби відносять до нижчих або вищих.	Самостійна робота	Географічне поширення грибів і принципи їх поділу на групи. Характеристика ґрунтових і водних грибів та грибів повітря. Симбіоз грибів з рослинами і тваринами. Патогенні ентомофільні і хижі гриби. Вегетативне та репродуктивне розмноження грибів.
Лекція 12.					
Лекція 13.	Екологічні групи грибів.	ЛЗ 13, ЛЗ 14	Визначення зараження рослин патогенами за різних режимів температури, вологи і наявності світла.		
Лекція 14.	Вплив умов навколишнього середовища на зараження.	ЛЗ 15			
Лекція 15.					
Лекція 16.	Шляхи та способи поширення інфекційного початку.	ЛЗ 16	Визначення симптомів прояву хвороб (візуальний метод).		
Лекція 17.					
Лекція 18.	Поняття про ареали та епіфітотії хвороб.	ЛЗ 17, ЛЗ 18	Мікроскопічний методом діагностики хвороб рослин.		
Лекція 19.	Проникнення патогенів у рослину.	ЛЗ 19, ЛЗ 20,	Проведення штучного зараження (біологічний метод).		
Лекція 20.	Методи діагностики хвороб рослин.	ЛЗ 21, ЛЗ 22	Вивчення складу поживних середовищ для вирощування грибів і бактерій.		
Лекція 21.	Методи та засоби захисту рослин від хвороб.				
Лекція 22.					

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Леонтєв Д.В., Акулов О.Ю. Загальна мікологія: Підручник для вищих навчальних закладів. - Харків: Основа, 2007. – 228 с. 2. Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Білик М.О. Фітопатологія: Навчальний посібник. – Харків: Еспада, 2008 – 552 с. 3. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М., Окрушко. Загальна фітопатологія. Підручник для вищих навчальних закладів. – Вінниця, 2019. – 276 с. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна мікологія. Методичні рекомендації для практичних занять і самостійної роботи здобувачів першого (освітнього) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2021. – 18 с. 2. Загальна фітопатологія. Тестові завдання для здобувачів першого (освітнього) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2021. – 28 с.
-------------------	---	-------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.